

KOULUMATKAKULJETUSTEN TURVALLISUUSOHJE ESI- JA PERUSOPETUS

Yleiset periaatteet

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulumatkaan on hyvä tutustua jo ennakoon yhdessä lapsen kanssa ja huomioida tienylitykset sekä muut mahdolliset vaaranpaikat. Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin.

Koulu antaa opetussuunnitelman mukaisesti oppilaalle ikäkauteen liittyvät valmiudet toimia vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä. Opetukseen sisältyy mm. keskeisten liikennesääntöjen, erilaisten liikenneympäristöjen ja liikennekäyttäytymisen opetusta.

Orimattilan kaupungin koulumatkakuljetusten turvallisuusohje perustuu Päijät-Hämeen sekä kuntaliiton laatimiin koulukuljetuksia koskeviin ohjeisiin ja suosituksiin.

Koulukuljetuksen järjestämisvastuu

Kunta järjestää koulukuljetuksen vain väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Kunta järjestää peruskoulun oppilaalle koulukuljetuksen, kun yhdensuuntaisen koulumatkan pituus kodin tonttiliittymän kohdalta lyhyintä jalankulkukelpoista reittiä määritellylle lähimmälle koulun mittauspisteelle ylittää viisi (5,0) kilometriä.

Koulukuljetus järjestetään esiopetusoppilaalle ja luokilla 1 - 2, kun yhdensuuntainen koulumatka ylittää kolme (3,0) kilometriä. Näissä tapauksissa oppilas on oikeutettu koulumatkaetuuteen.

Koulukuljetus järjestetään harkinnanvaraisesti erityisistä syistä myös em. lyhyemmille koulumatkoille, mikäli koulumatka on oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioiden vaarallinen tai oppilaan terveydentila sitä vaatii (lääkärintodistus/asiantuntijalausunto). Tällöin kuljetus järjestetään määräaikaaisesti.

Oppilaan erityisen tuen päätös ei automaattisesti oikeuta kuljetukseen. Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

Tien vaarallisuuden arvioinnissa käytetään mm. koululiitu-ohjelman luokitusta tai arvioinnin ohjeena saattaa olla mm. hallinto-oikeuden

päätökset. Harkinnanvaraista koulumatkaetuutta tulee hakea kirjallisesti lomakkeella, joka osoitetaan kyseisen koulun rehtorille. Päätöksen harkinnanvaraisesta koulumatkaetuudesta tekee rehtorin esityksen perusteella opetuspäällikkö.

HUOM!

1. Koulukuljetusta ei järjestetä kilometrirajojen ylittyessäkään, mikäli oppilas on hakeutunut toissijaiseen kouluun.

2. Jos oppilas osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan, koulun kerhotoimintaan tai muuhun vastaavaan, kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta eikä vastaamaan kuljetuskustannuksista

Kaupungin velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko koulumatkalle, jolloin oppilaan tulee varautua kulkemaan omatoimisesti enintään kuljetus- oikeuteen määritelty kilometriraja, joka on esi- 1.- ja 2.-luokkalaisella 3,0 km ja 3.-luokasta eteenpäin 5,0 km.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa perusopetuslain mukaan kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia. Mikäli koulumatkaan käytetty aika ylittyy, tulee huoltajan olla yhteydessä kouluun ja sopia koulumatkaan käytetyn ajan seurannasta.

Kokonaisaikaa laskettaessa huomioidaan myös kävelyaika kuljetusreitinvarten. Oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava (Kuntaliiton laatima suositus kunnille):

ikävuosi	kävelyaika minuuttia
5	16
6	15
7	14
8	13
9	12,5
10	12
11	11,8
12	11,6
13	11,4
14	11,2
15	11
16	10,8

Liikennöitsijöiden vastuu kattaa oppilaiden autoon noususta autosta pois jättämiseen. Liikennöitsijä vastaa, että kuljetuksissa noudatetaan liikenneturvallisuudesta ja koulukuljetuksista annettuja ohjeita ja säädöksiä. Kuljettaja on omalla esimerkillään liikennekasvattaja, jota edistää rauhallinen käyttäytyminen ja oppilaat tasapuolisesti huomioiva asenne.

Kuljetusoppilas on koulun vastuulla autosta poistumisesta koulun alkamiseen ja koulun päättymisestä autoon nousuun.

Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin.

Kaupunki ei koulutuksen järjestäjänä vastaa tienhoidosta, kuljetusten järjestämisestä poikkeuksellisen huonoissa keliolosuhteissa eikä liikenteeseen mahdollisesti kohdistuvan työtaistelutoimenpiteen aikana.

Kuljetusyrittäjä vastaa tiedottamisesta koululle, mikäli koulukuljetusta ei keliolosuhteista johtuen voida toteuttaa tai se viivästyy merkittävästi. Kaikki tahot käyttävät tarvittaessa suoraa tiedottamista (huoltajat, koulu, liikennöitsijät ja koulukuljetuksista vastaava virasto).

Reitille saapuminen ja auton odottaminen

Huoltajien tulee opastaa oppilasta lähtemään kotoa riittävän ajoissa, jotta pysäkillä tai noutopaikalle voidaan kulkea rauhallisesti muu liikenne huomioiden. Koulukuljetusten sujuvuuden vuoksi oppilaan tulee olla reitillä vähintään 5 minuuttia ennen noutoaikaa sovitussa noutopaikassa.

Huoltajien tulee muistuttaa oppilasta ottamaan mukaan matkakortti ja käyttämään pimeällä ja hämärässä heijastinta tai valaisinta.

Autoa tulee odottaa liikennettä tarkkaavaisesti seuraten 20 minuuttia yli sovitun aikataulun, jonka jälkeen oppilas voi palata takaisin kotiin ja ottaa yhteyttä vanhempiin tai kouluun.

Kaupunki ei järjestä erillistä kuljetusta, mikäli oppilas myöhästyy koulukuljetuksesta.

Autoon nouseminen

Oppilaan tulee antaa autolle selkeä pysähtymismerkki. Pimeällä oppilas voi tehostaa havaittavuutta taskulampulla, heijastimella tai muulla valaisimella.

Oppilaan tulee odottaa pysäkillä rauhallisesti auton pysähtymistä. Autoon nouseminen tapahtuu reippaasti muita tönimättä. Maksatuksen nopeuttamiseksi matkaan oikeuttava bussikortti yms. on pidettävä esillä autoon noustessa.

Autossa matkustaminen

Oppilaan tulee pysyä omalla paikallaan ja käyttää aina autossa olevaa turvavyötä koko matkan ajan. Oppilas ei saa täyttää viereistä istumapaikkaa koulurepulla tai muilla tavaroilla.

Oppilas ei saa häiritä muita matkustajia eikä roskata, rikkoa tai sotkea autoa. Oppilas vastaa itse aiheuttamastaan vahingosta. Kuljettajalla on häiriökäyttäytymisen varalta järjestyksenpitovaltuudet.

Autosta poistuminen

Oppilaan tulee linja-autossa kulkiessa käyttää stop-painiketta riittävän ajoissa ennen poistumispysäkkiä ja tarvittaessa muistuttaa poisjäännistä myös taksin kuljettajaa. Ennen poistumista tulee tarkistaa, ettei autoon unohdu mitään.

Autosta poistumisen jälkeen tulee odottaa, että auto on lähtenyt pysäkiltä ja näkyvyys on esteetön kumpaankin ajosuuntaan, ennen kuin ajoradan voi ylittää.

Tiedottaminen

Vanhempien tulee ilmoittaa käytössä olevaa sähköistä sovellusta käyttäen, mikäli taksilla kulkeva oppilas ei jonakin päivän tarvitse kuljetusta.

Liikennöitsijöille toimitetaan koulujen yhteystiedot, jotta ongelmatapauksissa voidaan olla yhteydessä suoraan kouluun.

Koulukuljetuksiin liittyvät ongelmatilanteet ratkaistaan yhteistyössä koulukuljetuksista vastaavan viranhaltijan sivistystoimialan talous- ja hallintoasiantuntijan, liikennöitsijän, koulun ja huoltajien kanssa.

Kouluissa käydään koulumatkakuljetusten turvallisuusohjeet läpi kuljetusoppilaiden kanssa aina lukuvuoden alkaessa. Ohjeesta tiedotetaan huoltajia aina lukuvuoden alkaessa.